

اکوتوریسم ابزاری برای نیل به توسعه پایدار

بهمنوش ستوده^۱ و سعید کریمی^۲

۱- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا (Landa_2834@yahoo.com)

۲- استادیار، گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

چکیده

اکوتوریسم، گردشگری مبتنی بر طبیعت است که شامل لذت بردن از طبیعت، درک محیط و فرهنگ محلی است. بسیاری از عوامل طبیعی، محیطی، اجتماعی و اقتصادی در انتخاب محل بر فعالیت‌های اکوتوریسم تأثیر می‌گذارد. در اکوتوریسم تمرکز در درجه اول بر تجربه و یادگیری در مورد طبیعت، چشم‌انداز آن، گیاهان، جانوران و زیستگاه‌های آن‌ها و همچنین آثار باستانی فرهنگی است. در عین حال، نیاز است اکوتوریسم حفظ طبیعت و بهبود جوامع محلی را تضمین نماید تا محیط‌زیست و گردشگری پایدار شود. در بسیاری از کشورهای در حال توسعه از اکوتوریسم به عنوان ابزاری برای دستیابی به توسعه پایدار استفاده می‌شود و از جمله آن را در استراتژی‌های اقتصادی و حفاظتی به کار می‌برند. روند اکوتوریسم در راستای توسعه پایدار شامل مجموعه‌ای از ویژگی‌های طبیعت است که در نتیجه فعالیت‌های گردشگری دنبال می‌شود که از یک سو تعیین‌کننده پیچیدگی و تعامل با محیط‌زیست و سایر بخش‌های اقتصاد، اهمیت و تنوع روابط اجتماعی است و از سوی دیگر ویژگی‌های توسعه پایدار را مشخص می‌کند. مقاله حاضر با استفاده از مطالعه کتابخانه‌ای و منابع اینترنتی به بررسی اصول و چالش‌های اکوتوریسم پرداخته و به توصیف و تشریح نقش اکوتوریسم در توسعه پایدار می‌پردازد.

واژه‌های کلیدی: گردشگری، اکوتوریسم، توسعه پایدار